

การศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นการจัดการขยะของตำบลสมอแข
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

THE STUDY ON BEHAVIOR AND OPINION TOWARD THE
COMMUNITY GARBAGE MANAGEMENT IN
TUMBOL SAMOKHAE AMPHOE MUEANG
PHITSANULOK PROVINCE

หทัยธนก พวงแย้ม^{1*} และ เพชรรายุทธ แซ่หลี²

Hathaithanok Pungyaem^{1*} and Phetchayud Sae-lee¹

¹คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อ.เมือง จ.พิษณุโลก ประเทศไทย 65000

¹Faculty of Industrial Technology, Pibulsongkram Rajabhat University, Muang, Phitsanulok, Thailand, 65000

*Corresponding author: Hathaithanok@gmail.com

วันที่เข้าระบบ 16 กรกฎาคม 2563

วันที่แก้ไขบทความ 2 ธันวาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ 2 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมปัญหาและความต้องการในการจัดการขยะชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขและพัฒนาชุมชน โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 418 ครั้วเรือนวิเคราะห์และประมวลข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขประสบปัญหาไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยกับครั้วเรือนที่เป็นสมาชิกได้ครบทุกครั้วเรือน ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่ายจึงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนต่างดังกล่าว จากการสำรวจความต้องการพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยในช่วงเวลา 7:00 - 8:00 น. คิดเป็นร้อยละ 31.58 และประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจในเรื่องของส่วนลดค่าบริการขยะมูลฝอยหากชำระแบบราย 12 เดือน คิดเป็นร้อยละ 90.67

ผลการศึกษาความพึงพอใจในการให้บริการทั้งด้านเจ้าหน้าที่ ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านสิ่งสนับสนุน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจในการให้บริการทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 2.86 และ 0.64 ตามลำดับ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขจึงควรพัฒนาและปรับปรุง

การให้บริการทั้ง 4 ด้าน เพื่อสร้างความพึงพอใจในการให้บริการ โดยเฉพาะในด้านเจ้าหน้าที่และด้านการปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ: ชยะมูลฝอย, องค์กรบริการส่วนตำบลสมอแข, พฤติกรรมและความต้องการการจัดการขยะ

Abstract

This research aims to study behavior and needs of garbage management problems in the community. It is also to build up a collaborative network to improve and develop the community. The researchers studied and collected information in Samokhae Subdistrict Administrative Organization, Mueang, Phitsanulok province. The samples of this study were 418 households gained by sampling. The collected data were analyzed and processed by using Microsoft Excel, mean, percentage and standard deviation. The instrument used in this study was a questionnaire.

Samokhae Subdistrict Administrative Organization have faced a difficulty of collecting fee for garbage collection service from all households, and this causes unbalanced statement which the income is not balanced with the expense, so the organization has to pay for the difference. From the survey, it was found that most people, 31.58%, wanted to have the organization staff collect the fee during 7:00 to 8:00 AM, and most of them, 90.67%, are interested in an annual payment if there is any discount offered.

The results of studying satisfaction in staff servicing, equipment and vehicles, supporting unit, and operation aspect were found that most of the people were satisfied with the four aspects at medium level. From the four aspects, the mean and standard deviations were 2.86 and 0.64, respectively. Therefore, the organization should improve and develop these four services to meet the satisfaction of the people especially on the aspect of staff and operation.

Keywords: Garbage, Samokhae subdistrict administrative organization, Behavior and need of garbage management

1. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยลักษณะหมู่บ้านจัดสรรมากขึ้น จึงเป็นทำเลที่สำคัญสำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมของอำเภอและจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นที่ตั้งของสี่แยกอินโดจีน ความเจริญในด้านพื้นที่และเป็นแหล่งเชื่อมโยงของการคมนาคมขนส่งต่าง ๆ ส่งผลทำให้ตำบลสมอแขประสบกับปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยล้นชุมชน ปัญหาขยะแฉ่งที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อปริมาณขยะที่เพิ่มสูงขึ้นอีกทั้งยังประสบปัญหาในเรื่องไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยกับครัวเรือนที่เป็นสมาชิกได้ครบทุกครัวเรือนทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขจึงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนต่างที่เกิดขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ค่ากำจัดขยะมูลฝอย ค่าเสื่อมของอุปกรณ์และยานพาหนะต่าง จึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว

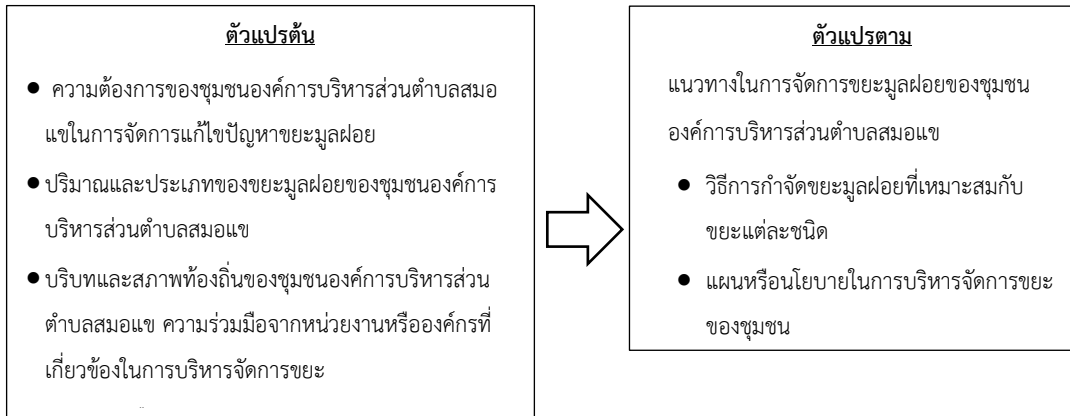
จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงต้องการศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นในการจัดการขยะของครัวเรือน โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาในส่วนของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการจัดการขยะในครัวเรือน หาแนวทางแก้ไขในเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย ความต้องการในการจัดการขยะ ความรู้พื้นฐานในการกำจัดขยะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการรูปแบบการจัดการเก็บขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขต่อไป ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ถือว่าเป็นการจัดการความรู้อย่างบูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ระดับประชาชนได้เกิดความรู้ ความตระหนักต่อปัญหาที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นรวมทั้งจะเป็นแนวทางผลักดันให้ชุมชนได้ร่วมมือกันบริหารจัดการลดปริมาณขยะมูลฝอย ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมปัญหาและความต้องการในการจัดการขยะชุมชนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 2.2 เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของชุมชน
- 2.3 เพื่อหาแนวทางและวิธีการจัดการขยะอย่างถูกวิธีร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 7,971 คน จำนวน 14,304 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 7,243 คน คิดเป็นร้อยละ 50.64 เพศหญิง จำนวน 7,061 คน คิดเป็นร้อยละ 49.36 มีความหนาแน่นเฉลี่ย 355.91 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่การปกครอง 40.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 25,119 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการเกษตร ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยลักษณะหมู่บ้านจัดสรรมากขึ้น จึงเป็นทำเลที่สำคัญสำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมของอำเภอและจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นที่ตั้งของสี่แยกอินโดจีน ประชาชนในเขตตำบลสมอแขส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข, 2555)

3.3 ประเภทของขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ (2548) ได้แบ่งประเภทของขยะมูลฝอยไว้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

(1) ขยะอินทรีย์ คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น

(2) ขยะรีไซเคิล คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระจก เครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ กล่องเครื่องดื่ม UHT เป็นต้น

(3) ขยะทั่วไป คือ ของประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก และไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อ

พลาสติกใส่ขนม กระจกพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป กระจกพลาสติก
เบื่อนเศษอาหาร โฟมเบื่อนอาหาร พอยล์เบื่อนอาหาร เป็นต้น

(4) ขยะอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่
วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูง วัตถุที่ทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดที่ระคายเคือง วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็
เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น
ถ่านไฟฉายหลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ โทรศัพทเคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช
กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายส่วนที่มี
ส่วนรับผิดชอบในการจัดการ ทั้งประชาชนที่มีหน้าที่ในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและเก็บ
รวบรวมขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากที่พักของตนไว้ในสถานที่ที่หน่วยงานได้จัดเตรียมไว้ เพื่อลดหน้าที่
การจัดเก็บของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดให้ถูกต้องตาม
หลักวิชาการ (อาณัติ ต๊ะปินตา, 2553)

การเก็บรวบรวมและเก็บกัก เป็นการเก็บขนขยะมูลฝอยที่ถูกทิ้งไว้ในภาชนะรองรับขยะซึ่ง
ทิ้งไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำมารวบรวมไว้ยังจุดพักขยะก่อน แล้วจึงทำการขนถ่ายใส่รถเก็บขยะ
เพื่อที่จะได้ขนส่งต่อไปยังสถานที่ฝังกลบสำหรับขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้อีก แต่หากเป็นขยะรี
ไซเคิลที่ได้มีการคัดแยกไว้ในภาชนะรองรับขยะตามที่กล่าวมาแล้ว ขยะเหล่านี้จะถูกรวบรวมและส่งไป
แปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ต่อไป ขยะมูลฝอยเมื่อถูกเก็บรวบรวมจากภาชนะรองรับที่อยู่ตาม
แหล่งกำเนิดต่าง ๆ แล้วจะถูกขนถ่ายโดยรถเก็บขยะเพื่อนำไปกำจัดทำลายยังสถานที่ฝังกลบให้เร็ว
ที่สุด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเน่าเหม็นของขยะ รวมทั้งเพื่อให้มีขยะตกค้างยังสถานที่ต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด
ด้วย ดังนั้นขยะมูลฝอยเหล่านี้จึงไม่จำเป็นต้องมีการเก็บกัก ณ จุดใดจุดหนึ่งก่อนนำไปกำจัดหรือ
ทำลาย ยกเว้นส่วนของขยะอันตรายหรือของเสียอันตรายต่าง ๆ เท่านั้นที่จะต้องทำการเก็บกักให้มี
จำนวนมากพอก่อนที่จะส่งไปกำจัดอย่างถูกวิธีและปลอดภัย สำหรับการเก็บรวบรวมขยะเป็นหน้าที่
ตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบล
เป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้นหน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีการวางระบบและแบบแผนในการเก็บรวบรวมขยะ
ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันอย่างเหมาะสมทั้งนี้เพื่อมิให้มีขยะตกค้างอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ในปริมาณมาก
และนานเกินไป (อาณัติ ต๊ะปินตา, 2553)

การขนส่ง เป็นการนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ภายในชุมชนถ่าย
ไปยังสถานที่ฝังกลบซึ่งตั้งหากออกไปไกลจากชุมชนหรือเป็นการขนถ่ายขยะไปสู่กระบวนการแปร

สภาพเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่อีก ในการขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่ฝังกลบนั้นจะเกิดขึ้น ภายหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมขยะภายในชุมชนเสร็จสิ้นแล้ว (อาณัติ ต๊ะปิ่นตา, 2553)

การแปรสภาพ เป็นวิธีการที่จะทำให้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนอยู่ในสภาพที่เกิด ความสะดวกต่อการเก็บขนไปกำจัดหรือทำลายหรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ (อาณัติ ต๊ะปิ่นตา, 2553)

การกำจัดหรือการทำลาย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเมื่อมีการ ดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาตามลำดับแล้ว ในที่สุดขยะไม่สามารถนำกลับมาใช้ ประโยชน์ได้อีกก็就会被ขนส่งไปยังสถานที่ฝังกลบเพื่อนำไปกำจัดต่อไป อย่างไรก็ตาม การกำจัดขยะ มูลฝอยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้มิได้มีการฝังกลบเพียงวิธีเดียวแต่ยังมีวิธีการอื่น ๆ ที่สามารถกระทำ ได้โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งในเรื่องคุณสมบัติของตัวขยะ รวมไปถึงข้อกำหนดในเรื่องของการ จัดหาพื้นที่ก่อสร้างสถานที่ฝังกลบและงบประมาณที่จะใช้ในการบริหารจัดการด้วย ในปัจจุบันวิธี กำจัดหรือทำลายขยะหลายวิธีทั้งเป็นวิธีที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและไม่ถูกต้อง วิธีเหล่านี้ประกอบ ไปด้วย การเทกองบนพื้น การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การฝังกลบโดยวิธีพิเศษ และการเผาใน เตาเผา เป็นต้น (อาณัติ ต๊ะปิ่นตา, 2553)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(2) รูปแบบการเก็บค่าบริการขยะ ประกอบด้วย 1) ช่วงเวลาที่ควรไปเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมบริการขยะ 2) รูปแบบการเก็บค่าบริการขยะ โพรโมชัน ส่วนลด การจ่ายค่าธรรมเนียม 3) ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมกับบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่

(3) ความพึงพอใจในการให้บริการ สามารถแบ่งประเด็นย่อยออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเจ้าหน้าที่ มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ 2) ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ 3) ด้านสิ่งสนับสนุน มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ และ 4) ด้านปฏิบัติหน้าที่ มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ รวม เป็น 24 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Rating scale โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน ไม่เคย 1 คะแนน

จากนั้นทำการรวบรวมคะแนนที่ได้ทั้งหมด แปลข้อมูลในภาพรวมและรายชื่อ โดยแบ่ง ค่าเฉลี่ยออกเป็น 4 ระดับ คือ ไม่เคย น้อย ปานกลาง และมาก มีวิธีการคำนวณความกว้างของชั้น ดังนี้

$$\frac{Max - Min}{4} = \frac{4 - 1}{4} = 0.75$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความพึงพอใจของการจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้ ช่วงคะแนน 1.00 – 1.74 หมายถึง ไม่เคย ช่วงคะแนน 1.75 – 2.49 หมายถึง น้อย ช่วงคะแนน 2.50 – 3.24 หมายถึง ปานกลาง ช่วงคะแนน 3.25 – 4.00 หมายถึง มาก

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ครั้วเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรตามแนวทางของยามาเน่ (Yamane) อ้างอิงใน ธีรวิทย์ เอกะกุล (2543) ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างครั้วเรือนที่น้อยที่สุดที่เป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ $380.89 \approx 381$ ครั้วเรือน การเก็บรวบรวมของกลุ่มตัวอย่างครั้วเรือนในครั้งนี้จะเก็บแบบสอบถามจำนวน 420 ชุด การเก็บแบบสอบถามจะหัวหน้าครั้วเรือนหรือสมาชิกในครั้วเรือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามครั้วเรือนละ 1 ชุด โดยเจ้าหน้าที่อาสาสมัครที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นผู้เก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่างครั้วเรือนจาก 8 หมู่บ้าน ครั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายครอบคลุมทั้ง 8 หมู่บ้าน ดังแสดงในตารางที่ 1

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{1,540}{1 + 1,540(0.05)^2}$$

$$n = 380.89 \approx 381$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร 7,971 ครั้วเรือน

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.05 เพราะต้องการทราบความคลาดเคลื่อนที่ 5%

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างการเก็บข้อมูล

หมู่	จำนวนครั้วเรือนทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บ (ครั้วเรือน)	หมู่	จำนวนครั้วเรือนทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บ (ครั้วเรือน)
1	575	30	5	258	15
2	1,107	20	6	313	60
3	686	35	7	3,106	160
4	735	40	8	1,191	60

4. ผลการวิจัย

(1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข พบปัญหาในเรื่องไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยกับครัวเรือนที่เป็นสมาชิกได้ครบทุกครัวเรือนทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่ายทำให้ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนต่างดังกล่าว จึงนำประเด็นปัญหาดังกล่าวมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ พบว่าเกิดจากสาเหตุเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแต่ผู้อาศัยไม่อยู่บ้าน ผู้วิจัยจึงออกแบบชุดคำถามเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่บ้านพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยในช่วงเวลา 7:00 - 8:00 น. จำนวน 132 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 31.58 และช่วงเวลา 8:00-9:00 น. จำนวน 88 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.05 ออกแบบชุดคำถามเพื่อหาแนวทางในการจูงใจให้สมาชิกชำระค่าธรรมเนียมบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยตรงตามกำหนดเวลา จึงออกแบบชุดคำถามในเรื่องของส่วนลดค่าบริการขยะมูลฝอยหากชำระแบบราย 12 เดือน ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสนใจ จำนวน 379 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 90.67 นอกจากนี้ได้ออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของการบริการกับค่าธรรมเนียมที่ได้รับ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องการได้รับบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสมจำนวน 389 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 93.06 และมีความคิดเห็นในเรื่องการได้รับบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยไม่เหมาะสมเพียง 29 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6.94

(2) ความพึงพอใจในการให้บริการ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการศึกษาความพึงพอใจในการให้บริการที่จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านสิ่งสนับสนุน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์แยกข้อคำถามออกเป็นตารางและสรุปเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยประมวลผลจากโปรแกรม Microsoft Excel ได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจในการให้บริการทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจแสดงดังตารางที่ 2

ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการให้บริการด้านเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าร้อยละเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.82 แต่มีบางข้อคำถามที่เป็นที่น่าสังเกต คือ ข้อย่อยที่ 1.2 เรื่อง เจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการขยะมูลฝอยมีเพียงพอ ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยใกล้เคียงกับระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 32.30 ดังนั้น ถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขต้องการเพิ่มความพึงพอใจในด้านเจ้าหน้าที่ให้สูงขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข ควรปรับแก้ไขในเรื่องเจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการขยะมูลฝอยมีเพียงพอ เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับที่สอง

ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านอุปกรณ์และยานพาหนะในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าร้อยละเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อย่อยที่ 2.6 ท่านต้องการให้ อบต. จัดทำถังขยะแบบแยกประเภทเพื่อความสะดวกในการแยกประเภทของขยะ และเพิ่มถังรองรับขยะให้มากขึ้น เพื่อความสะดวกในการทิ้งขยะ มีจำนวนผู้ตอบสูงสุดจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 67.22 แต่มีบางข้อคำถามที่เป็นที่น่าสังเกต คือ ข้อย่อยที่ 2.1 เรื่องรถบรรทุกขยะมูลฝอยเพียงพอสำหรับการบริการจัดเก็บ มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 39.95 ถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่งต้องการเพิ่มความพึงพอใจในด้านอุปกรณ์และยานพาหนะให้สูงขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่ง ควรปรับแก้ไขในเรื่องรถบรรทุกขยะมูลฝอยเพียงพอสำหรับการบริการจัดเก็บ เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับที่สอง

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านสิ่งสนับสนุนในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าร้อยละเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยที่ 3.7 เรื่องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาขยะและรณรงค์การคัดแยกขยะ พบว่าในข้อนี้มีจำนวนผู้ตอบสูงสุดจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 70.33 แต่มีบางข้อคำถามที่เป็นที่น่าสังเกต คือ ข้อย่อยที่ 3.1 เรื่องการประชาสัมพันธ์และการกำหนดเวลาการเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการขยะมูลฝอย มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.90 ถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่งต้องการเพิ่มความพึงพอใจในด้านสิ่งสนับสนุนให้สูงขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่ง ควรปรับแก้ไขในเรื่องการประชาสัมพันธ์และการกำหนดเวลาการเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการขยะมูลฝอย เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับที่สอง

ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าร้อยละเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อย่อยที่ 4.3 ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาขยะของชุมชนร่วมกับอบต.มีจำนวนผู้ตอบสูงสุดจำนวน 286 คิดเป็นร้อยละ 68.42 แต่มีบางข้อคำถามที่เป็นที่น่าสังเกต คือ ข้อย่อยที่ 4.1 จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาเก็บขยะมีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 31.10 ถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่งต้องการเพิ่มความพึงพอใจในด้านปฏิบัติหน้าที่ให้สูงขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแฉ่ง ควรปรับแก้ไขในเรื่องจำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาเก็บขยะมูลฝอย เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับที่สอง

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวม

ความพึงพอใจในการให้บริการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ด้านเจ้าหน้าที่	2.82	0.63	ปานกลาง
2. ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ	2.87	0.67	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งสนับสนุน	2.91	0.63	ปานกลาง
4. ด้านปฏิบัติหน้าที่	2.82	0.61	ปานกลาง
รวม	2.86	0.64	ปานกลาง

5. สรุปผลและการอภิปรายผล

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.57 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.43

จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 51– 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.03 รองลงมาอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.14 อายุระหว่าง 20 –30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.66 อายุระหว่าง 41 – 50 คิดเป็นร้อยละ 16.03 อายุ 61 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.35 และสุดท้ายอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.78 ตามลำดับ จากค่าร้อยละที่จำแนกตามอายุจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนตอบแบบสอบถามครอบคลุมทุกช่วงอายุซึ่งชี้ให้เห็นถึงการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ดี สามารถสะท้อนความคิดเห็นได้ทุกช่วงอายุ

จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.19 รองลงมาระดับการศึกษามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.75 ระดับการศึกษามัธยมปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 16.51 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.16 ระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 8.85 ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 3.35 และสุดท้ายระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.72 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 36.60 รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 25.84 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ

12.92 ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 10.05 ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 10.05 และประกอบอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.24 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.53 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.35 และสุดท้ายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.88 ตามลำดับ

จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 30.86 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 และสุดท้ายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.83 ตามลำดับ

จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนระยะเวลามากกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.48 รองลงมาอาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 6 –10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.49 อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 1 –5 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.92 อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 11 –15 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.18 สุดท้ายอาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 16–20 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.94 ตามลำดับ จากการจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตัวแทนที่ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชนมากกว่า 21 ปี แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามจะสามารถสะท้อนปัญหาได้อย่างแท้จริงเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลานานจึงเข้าปัญหาเป็นอย่างดี

จำแนกตามความคิดเห็นเรื่องท่านทราบหรือไม่ว่าทางอบต.สมอแหม่งมีบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยถึงหน้าบ้านของท่าน ส่วนใหญ่ตอบทราบว่าทางอบต.สมอแหม่งมีบริการจัดเก็บขยะมูลฝอย คิดเป็นร้อยละ 82.78 และตอบไม่ทราบว่าทางอบต.สมอแหม่งมีบริการจัดเก็บขยะมูลฝอย คิดเป็นร้อยละ 17.22

จำแนกตามความคิดเห็นเรื่องท่านประกอบอาชีพรับประทานเอง (ทำกับข้าวเอง) วันละกี่มื้อ

จำแนกตามความคิดเห็นเรื่องท่านเป็นสมาชิกบริการขยะมูลฝอยของอบต.สมอแหม่งหรือไม่ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกบริการขยะมูลฝอยของอบต.สมอแหม่งอยู่แล้ว จำนวน 235 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 56.22 และผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้เป็นสมาชิกบริการขยะมูลฝอยของอบต.สมอแหม่ง จำนวน 183 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 43.78

จำแนกตามความคิดเห็นเรื่องท่านต้องการให้ทางอบต.สมอแหม่งบริการจัดเก็บขยะที่บ้านท่านหรือไม่ จากตารางที่ 4.1 ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการเป็นสมาชิกบริการขยะมูลฝอยของอบต.สมอแหม่ง จำนวน 362 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 86.60 ซึ่งรวมผู้ที่เคยเป็นสมาชิกอยู่เดิมด้วย ที่ตอบว่ายังคงต้องการเป็นสมาชิกอยู่ และตอบว่าไม่ต้องการเป็นสมาชิกบริการขยะมูลฝอยของอบต.สมอแหม่ง จำนวน 56 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 13.40

5.2 ความพึงพอใจในการให้บริการ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

จำแนกตามด้านเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อเจ้าหน้าที่เก็บขยะมูลฝอยมีเพียงพอมีจำนวนผู้ตอบสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 66.75

จำแนกตามด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านอุปกรณ์และยานพาหนะในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อท่านต้องการให้ อบต. จัดทำถังขยะแบบแยกประเภทเพื่อความสะดวกในการแยกประเภทของขยะ และเพิ่มถังรองรับขยะให้มากขึ้น เพื่อความสะดวกในการทิ้งขยะมีจำนวนผู้ตอบสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 67.22

จำแนกตามด้านสิ่งสนับสนุน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านสิ่งสนับสนุนในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาขยะและรณรงค์การคัดแยกขยะมีจำนวนผู้ตอบสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 70.33

จำแนกตามด้านปฏิบัติหน้าที่ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในข้อท่านต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาขยะของชุมชนร่วมกับอบต.มีจำนวนผู้ตอบสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 68.42

5.3 วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผู้วิจัยจึงจัดประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข และชาวบ้านในชุมชน ในการสร้างกลุ่ม จึงได้ตัวแทนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและตัวแทนประชาชน ทั้งสิ้น 4 ท่าน ดังนี้ 1) นางสาวอาริยา นาคศิริ ตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข และเป็นนักวิจัยท้องถิ่นของงานวิจัยนี้ 2) นายวรารุณ ดอนเขียวพร 3) นางสาวนวิมล โพธิ์ทอง และ 4) นางสาวนารีรัตน์ เรืองโรจน์ ตัวแทนชุมชนและเป็นอาสาสมัครท้องถิ่นร่วมเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ การจัดตั้งกลุ่มในครั้งนี้เพื่อร่วมกันแก้ไขและพัฒนาชุมชนตำบลสมอแข และเป็นผู้ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับชุมชน

5.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถแยกเป็น 3 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา

ปัญหาในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยกับครัวเรือนที่เป็นสมาชิกได้ครบทุกครัวเรือนทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแขจึงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนต่างที่เกิดขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ค่ากำจัดขยะมูลฝอย ค่าเสื่อมของอุปกรณ์และยานพาหนะต่างๆ เจ้าหน้าที่ของ อบต. ควรจะต้องปรับช่วงเวลาการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใหม่ จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าควรปรับเปลี่ยนการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยเป็นช่วงเวลา 7:00 - 8:00

น. และมีการกำหนดวันที่จัดเก็บอย่างชัดเจนว่าจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในแต่ละหมู่บ้านหรือแต่ละพื้นที่ทุกวันที่เท่าไรของเดือน เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยได้เตรียมความพร้อมในการจ่ายค่าธรรมเนียมต่อไป

(2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัญหาในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมบริการขยะมูลฝอยกับครัวเรือนที่เป็นสมาชิกได้ครบทุกครัวเรือน ผู้วิจัยขอเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข ควรมีการประชุมร่วมกับชาวบ้านและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนนโยบายการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแบบราย 12 เดือน และให้ส่วนลดกับผู้ชำระแบบราย 12 เดือน จะทำให้ทาง อบต. สามารถนำเงินมาบริหารจัดการค่าใช้จ่ายต่างๆได้ง่ายขึ้น อีกทั้งควรมีนโยบายส่วนลดค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยหรือสิทธิพิเศษให้กับครัวเรือนที่คัดแยกประเภทขยะ กำจัดขยะอินทรีย์ภายในครัวเรือนเองด้วยหลักการและวิธีการที่ถูกต้องตามสุขภิบาลหรือครัวเรือนที่สามารถลดปริมาณขยะได้ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการลดปริมาณขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนของตน ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน หรือจากแหล่งกำเนิด เป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเวลา ไม่มีขยะมูลฝอยตกค้างเกิดขึ้น

(3) ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) การศึกษาเชิงทดลอง เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความรู้ ทั้งด้านการคัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิด การลดปริมาณขยะเก่าและขยะใหม่ มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสม และยั่งยืน

2) การศึกษาเส้นทางที่เหมาะสมในการจัดเก็บขยะของรถขยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะมูลฝอย ลดระยะทางการเดินทางขยะ

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่สนับสนุนทุนทรัพย์ทำให้เกิดงานวิจัยฉบับนี้ขึ้น และขอขอบพระคุณผู้บริหาร และพนักงาน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

7. เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2548). **มลพิษจากขยะมูลฝอยในชุมชน**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 1). อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข. (2555). **ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**. สืบจาก www.samokhae.go.th
- อาณัติ ต๊ะปิ่นตา. (2553). **เอกสารประกอบการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับขยะมูลฝอย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.